

# Nič otrok.

Vesela igra v jednom dejanji.

---

Spisal

**Julij Rosen.**

Poslovenil

\* \* \*

---

Izdalo in založilo

**Dramatično društvo v Ljubljani.**

---

**V Ljubljani.**

Natisnila „Národná tiskarna“.

**1886.**

## O S E B E.

**Henrik pl. Solm.**

**Ema**, njegova žena.

Konjiški stotnik **pl' Redkovski.**

**Marijana**, Emina oskrbnica.

**Deček.**

Dejanje se vrši v g. Solma stanovanji v prestolnem mestu.

(Oder predstavlja elegantno sobo pri gospodu pl. Solmu. V ozadji je glavni vhod, na desno vrata v Emino, na levo v Henrikovo sobo. Spredaj na desni okno, pri oknu v elegantni kletki papiga. Blizu okna zofa in mizica. Na levi spredaj peč, pred njo pisna miza. Elegantno pohištvo polni prijetno sobico.)

NB. Levo in desno misliti si je z igralčevega stališč.

## Prvi prizor.

Marijana. Henrik.

(Ko se zagrinjalo vzdigne, nastopi Marijana z desne, z leve Henrik sè zavitkom pod pazduho in raznovrstnimi škatlicami v roci.)

*Henrik* (pokliče). Marijana!

*Marijana* (ki je hotela pri srednjih vratih oditi, obstane). Milostljivi gospod!

*Henrik* (skrivnostno). Ali bi mi pač mogla povedati, Marijana, kaj da gospa danes od mene pričakuje?

*Marijana*. Ker je danes njen god, menite?

*Henrik*. Da, — in srečen bi bil, ko bi jo bil pogodil po njenem okusu. Ti gotovo veš.

*Marijana* (obotavlja se). Kako naj bi prišla do tega?

*Henrik*. Bodi prijazna, stara Marijana. Kedo pač pozna želje moje gospe tako, kakor Ti! Ti si bilan jena dojilja, v Tvojem naročaji je vzrasla, Ti si jo skozi dvaindvajset let sem komaj kedaj



za minuto zapustila. Poglej le sem. (Razloži zavitke po pisni mizi.) Tu le imam vezen robec. Uvezene cvetlice so kakor žive, samo malo dražje. Tu le nakit od smaragdov, zelena barva jej je priljubljena — tu le —

*Marijana.* Vi ste res do duše dober mož, milostljivi gospod! Toda kaj naj z vso to ropotijo? Vsaj ima vže toliko tega!

*Henrik.* Veseli naj se, a potem naj stori s tem, kar hoče. Zunaj imam tudi še nekaj.

*Marijana.* Sem vže videla! Cel opičnjak! No, čudna misel to! Naše stanovanje bode v kratkem kaj priljudno. Po sobah papige, v predsobi opice, v kleti kunci in pod streho golobje — cela mlada menažerija.

*Henrik.* Vsaj Ema ima živali rada.

*Marijana* (vzdihnivši). Vsaj jih pač tudi mora — —

*Henrik* (z začudenjem). Mora? Ti si danes kaj čudna.

*Marijana* (odločno). Milostljivi gospod! Vže dolgo mi je nekaj na srcu, kar mi mora od srca. Jaz imam Emico mnogo prerada, da bi Vam enkrat ne povedala gole resnice. Ko ste pred poldrugim letom snubili mojo ljubo, drago Emico, tedaj bila sem najsrečnejša stvar na vsem širnem božjem



svetu, kajti Emica Vas je ljubila in Vi, bilo je videti, da le za Emico živite.

*Henrik.* Se li sedaj manj ljubiva, draga Marijana? Ne spolnim li vsake njene želje? Ni li najin zakon vzgleden?

*Marijana.* Kakor se vzame, milostljivi gospod! Vi jej darujete oblačila in lepotiche, Vi jej darujete papige in opice, a to ni še dovolj.

*Henrik.* Kaj naj še storim, da Emico prav osrečim? Vsaj bi vse rad storil! Povej torej!

*Marijana.* Da bi Vam to kar tako naravnost povedala, mi prav za prav ni dostojno — a jaz si srečnega zakona ne morem misliti brez — brez —

*Henrik* (radovedno). No? — Brez —

*Marijana* (na vsa usta). Brez otrok! Tako — hvala bogu, povedane je.

*Henrik.* Brez otrok? — Ti imaš morda celo prav, ljuba Marijana, toda —

*Marijana* (seže mu v besedo). Ako vidim, milostljivi gospod, s kako otožno-razkošnimi pogledi uboga moja Emica pogleduje deco družih, me velej srce zaboli. Vsaj ima pa tudi popolnoma prav, nič ni lepšega na svetu nego so otroci. Tako rada imam ubogo ženko, kakor da sem jej rodna mati, njena sreča je moja sreča, in ako sem kaj pregrešila ne držeč se dolžnega Vam spošto-

vanja, odpustite mi blagovoljno — stara Marijana gotovo svoj živ dan ne zahteva nič napačnega, nič nepristojnega. (Odide skozi glavni vhod na sredi.)

## Drugi prizor.

Henrik. Pozneje Ema.

*Henrik* (osupnjen). Strela, kakor da je iz jasnega treščilo! Kaj je tu storiti? — Toliko sem si obetal od današnjega dneva, a sedaj pridem čisto po nedolžnem ob vse veselje! —

*Ema* (vstopi z desne). Dobro jutro, Henrik!

*Henrik* (jo objame). Sladka moja ženka! Dovolj, da Ti poklonim danes rojstveni Tvoj dan najsrčnejša voščila. Danes pred 22 leti napravila si svojim roditeljem radost, da si se porodila, jaz mislim namreč prav za trdno, da jim je bilo prav na radost —

*Ema* (smehljuje). Tako čudno praviš mi to, kakor da bi dvomil o tem. —

*Henrik* (nekoliko v zadregi). Ne pač, — popolnoma sem prepričan, — prav živo se lahko vmislim v njihov položaj, vsaj je tudi tako na-

ravno, otroci so božji blagoslov, in midva — midva bi lahko — midva bodeva —

*Ema.* Moj bog, prijatelj otrok je! (V stran vzdihne.) Umejem ga predobro. (Na glas prisrčno.) Nijsi li srečen, Henrik?

*Henrik* (naglo). Jaz? O jaz sem neizrečeno srečen. Jaz si ne želim prav nobene premembe. Svoj zaklad imam v Tebi, Tvoja ljubezen me osrečuje, skrbi me ne mučijo, in — splošna vojaščina, ki vsacega državljana v vojski izpostavlja smrtnej nevarnosti, mnogovrstna na novo iznajdena morilna orožja nikakor posebno ne mikajo, da bi, da bi človek — (potihoma.) Negre mi dalje. Vedno bolj se zamotavam.

*Ema* (nekoliko potrto). Prosim Te, ljubi Henrik, da mi tudi zanaprej ohraniš svojo ljubezen. Kar morda ni tako, kakor bi si Ti želel, to treba pač kot nekaj neizogibnega smatrati, kot usodo, ktere —

*Henrik.* Nijsva zadolžila ni Ti ni jaz! (Molče se gledata, oba v zadregi; po tem premolku.) Odpusti mi!

*Ema.* In Ti meni! —

*Henrik* (jo objame). A sedaj o čem družem! (Vede Emo k mizi, kjer so darila razložena.) Hotel sem Ti napraviti malo veselja. Vsprejmi voljo za dejanje! —



*Ema* (površno ogledujoč stvari). Kako krasna darila!

*Henrik* (potihoma). To veselje jej vender ne prihaja od srca.

*Ema*. Hvala Ti, prijatelj moj.

*Henrik*. Oni dan si si želela tudi malo opico.

*Ema* (vesela). In Ti si mi jo kupil?

*Henrik*. Celo družino opic — očeta, mater in —

*Ema* (naglo). In otroke?

*Henrik*. Smešne te živali Te torej veselé?

*Ema*. Vsaj jih dobom od Tebe!

### Tretji prizor.

Prejšnja. Marijana. Pozneje Redkovski.

*Marijana* (skozi srednji vhod, z lepim šopkom cvetlic v roci). Gospod kapitan prinesel je ta le šopek ter me je prosil vprašati, sme li milostljivej gospej —

*Henrik* (naglo). Redkovski je v resnici zelo pazljiv.

*Ema*. Moj ljubi prijatelj iz mladih let mi je vselej dobro došel. — (Vzame šopek ter ga vtakne v vazo na peči.)

*Marijana* (Henriku). Smel bode vender vstopiti, ne?

*Henrik* (mrmravo). Kájpada!

*Marijana* (poluglasno Henriku). Menda vender niste celo ljubosumni?

*Henrik* (ravno tako). In ko bi bil?

*Marijana* (ravno tako). To bi tega zakona popolnost završilo. (Pri srednjih vratih odide.)

*Henrik* (zase). Prinaskutna baba to! —

*Emá* (pristopivši k Henriku). Dobrosrčni kapitan res nikdar ne zaostane v pazljivosti.

*Redkovski* (v praznični uniformi vstopi skozi srednji vhod). Lepa moja prijateljica, dovolite mi, da Vam poklonim najsrčnejša svoja voščila. (Poljubi Emi roko.) Dobro jutro, Solm.

*Emá*. Prsrčno se Vam zahvaljujem.

*Henrik*. Ti si mi pa tudi prepazljiv. Da bi slovesni svoji gratulaciji dodal še več sijajnosti, oblekel si celo praznično uniformo.

*Redkovski*. Osramočen moram priznati, da ima to drug vzrok. Mojemu polku došel je ukaz, da odpotuje. Jutri vže moramo odriniti.

*Henrik* (prijazno). Ti nas zapustiš?

*Emá*. Vi odpotujete? To je jako žalostno.

*Redkovski*. Kaj čem storiti? Dolžnost je prva —

*Henrik.* Ljubi prijatelj! Ne morem Ti povedati, kako da mi je žal zaradi sebe. — zaradi nas vseh, ker —

*Redkovski.* Vi mi budite ponos, toda ločiti se je vendar treba. Jaz imam seveda opravila čez glavo, celo vrsto vizit po opravkih: pri generalnem poveljstvu, pri polkovnem poveljstvu, tedaj sem pa kar praznično suktno oblekel.

*Ema.* In pri tej ogromnosti opravil ste se vendar domislili mojega godu? Vaše voščilo je sedaj mnogo večje vrednosti.

*Redkovski.* Lepe prijateljice iz mladostnih svojih let bi tudi mej švigajočimi krogli ne pozabil.

*Ema* (poda mu roko). Vsprejmite mojo zahvalo in z njo vred prav prisrčno poslovilo!

*Redkovski* (jej poljubi roko). Da se kmalu zopet vidimo! (Solmu.) Do Tebe pa, ljubi moj prijatelj, imam neko prošnjo.

*Ema.* Še enkrat z bogom! — (Poda mu še enkrat roko, in on jo jej poljubi, potem ona odide na desno.)

*Henrik* (v stran). To povelje za odhod mi je jako ugodno. (Redkovskemu.) S čim Ti morem služiti?

*Redkovski.* Med potjo dobil sem pismo, na katero mi je takoj odgovoriti. In ta odgovor napisal bi rad pri Tebi.



*Henrik.* Temu nima nobenih ovir, tukaj imaš vse, česar potrebuješ. Pustim Te samega —

*Redkovski.* Hvala Ti. Na kolodvoru se pač vender še vidiva?

*Henrik.* Gotovo! (V stran.) Prav natančno se hočem prepričati, če li res odpotuje. (Odide na levo.)

## Četrty prizor.

Redkovski (sam, odpre pismo, katero je bil prej potegnill iz žepa, vzame iz pisma fotografijo ter jo ogleduje).

Ljubi moj, presrčni deček! (Poljubi podobico.) Objeti Te moram vender še enkrat, predno Te zapustim morda za več let. Ubogi, mali korenjaček, vsaj nimaš nikogar razun mene — mati Tvoja umrla je prezgodaj zate, a tudi zame, kajti ni mi bilo več mogoče vsega povoljno uravnati — toda čemu ti oblačni spomini! Ti si in ostaneš moj sin, in vsa moja ljubezen poklonjena je Tebi in — (kažoč proti nebesom) njej! — (Vsede se k pisni mizi.) A njegova odgojiteljica mora dobiti takoj odgovor. (Piše.) Ljuba Marta! Zahvaljujem se Vam, da ste moje naročilo takoj izvršili in mojega ljubega Henrička pripeljali. Pričakujte

me čez eno uro! Kaj več ustno. (Pregibaje in zavijaje pismo govori.) Tako. Komaj vže pričakujem, da bi sladkega dečka objel. (Vstane, prvo pismo s fotografijo pa pusti na mizi.) Sedaj pa dalje prazno slamo mlatit. (Odide pri srednjih vratih.)

## Peti prizor.

Ema (prihaja z desne proti mizi, kjer so darila razložena).

Pospravila bodem Henrikova darila, sicer bi utegnîl zapaziti, da nimam posebnega veselja nad njimi. (Zamišljena.) Tako čuden kakor danes se mi inoj moŹ ni zdel še nikoli. Marijana, ki pač dobro pozna ljudi, in ki ga je opazovala, mi je sicer razodela — toda kaj to koristi? — (PribliŹala se je k pisni mizi ter ugledala fotografijo.) Ljubeznjiv dečko to. A kako pride ta podoba sem na mizo mojega moŹa? Ali si tako hrepenêče zaŹelî otrok, da si nabira naslikanih, ker živih nima? ima li morda še več tacih podob? (Išêe po pisni mizi, in pride ji v roke pismo, ki je je Redkovski pozabil.) „Čestiti gospod! Vaše pismo sem danes prejela in podvizam se, da Vašo Źeljo takoj izpolnim. Jutri najdete dečka pri zlatem orlu.

Henriček skakal je in ukal samega veselja, ko sem mu povedala, da bode očeta zopet videl in objel.“ — (Govori sè seboj.) Se mi li sanja? Ne, ne, vse to stoji črno na belem tu v pismu! Moj mož. — mali Henriček! — (Spusti se v jok.) O moj bog, kam sem zabredla! Henrik ima sina, na moj rojstni dan ima sina, on me vara in slepi, za hrbtom goljufa, kajti ta sin mora imeti mater, in to mater on ljubi, on, moj mož, ki mi je prisegel večno zvestobo, ki me je uveril, da sem jaz bila predmet prve njegove ljubezni. Nesramno! Kaj mi je le početi s tem grdunom? Sama ne vem, prevdarjati in misliti nisem več zmožna — najrajši bi umrla! — (Jokaje se zgrudi na stol.)

## Šesti prizor.

Prejšnja. Marijana (vstopi).

*Marijana.* Milostljiva Emica! Opice strašansko razsajajo in udelujejo. (Vgleda jokajočo Emico.) O — moja Emica joče? Kaj pa se je zgodilo?

*Emica* (vstane ter se oklene Marijane okrog vratu). Marijana, jaz sem zelo, zelo nesrečna.

*Marijana.* Nesrečna? To moram biti pa tudi jaz.



*Ema.* Umrla bi!

*Marijana.* Kaj pa še! Kaj pa se je zgodilo?

*Ema.* Moj mož — o — to je strašno! Moj mož —

*Marijana.* Kaj pa je malopridnež upihal?

*Ema.* Le pomisli. Moj mož ima —

*Marijana.* Kaj ima?

*Ema.* Sina ima!

*Marijana.* Kako? Kaj? Sina? — No še to! O ta grdoba grda! Drugod ima sina, a mi moramo tu doma opice rediti? Kje je ta krokodilja zalega?

*Ema.* Pri zlatem orlu. Kaj mi je storiti?

*Marijana.* Na vsak način morate izdajnika kar mogoče najtrje kaznovati. Dava se ločiti.

*Ema.* Prav imaš! Same sramote se mora v zemljo pogrezniti, izpovedati se mora, kako grdo in sramotno je z menoj ravnal, da takemu ravnanju ni izgovora. Pojdi k zlatemu orlu, poišči dete; reci, da ti je naročeno peljati je k njegovemu očetu, in pripelji dete tu sem.

*Marijana.* Kaj pa mislite, Ema? S takim spakom naj bi šla jaz čez cesto? Jaz naj bi pripeljala dete, dete, ki je prav za prav naše?

*Ema.* Le pojdi, drugo se bode že kako sešlo.

*Marijana.* Dobro. Storila bodem. Pojdem! A navzoča pa pač moram biti, ko mu malega

pred oči postavimo, videti moram, kako ga bode sram, — ne mislim biti lena, ko ga bodemo kaznovali! Možje so pač res od leta do leta zanikrnejši! (Odide skozi srednja vrata.)

## Sedmi prizor.

Ema. (Pozneje) Henrik.

*Ema.* Sedaj pa k njemu! (Stopi nekoliko korakov proti levim vratom.) Skoraj me je sram, očitati mu njegovo sramoto. Ni besede ne bom mogla spregovoriti. Solze mi bodo oči slepile — gledati ne bom mogla njegove sramote! (Odločno.) — En sam pogled naj zadostuje, da ga vničim. Nesramno to pismo prepišem; moja pisava in ta podoba naj ga treščita kakor strela. (Vsede se k pisni mizi ter piše.)

*Henrik* (vstopi z leve strani). Ema piše? (Ustavi se med vrati.) In kako vznemirjena je videti!

*Ema* (zakrije obraz z rokama ter joče).

*Henrik.* Ona joče! Moj bog, vsaj vem, kaj jej izvablja te solze. — (Pristopi k njej.) Ti jočeš, Ema? Kaj ti je? — Nič odgovora? Si li bolna? — (Milodušno.) Utolaži se vendar, nikar

se bolesti tako ne udajaj, vsaj se dá še vse popraviti, jaz celo upam, da se vse Tvoje želje še izpolnijo. Verjemi mi da čutim s Teboj! — (Nejevoljno.) Ti še vedno ne odgovoriš? To je svojeglavnost, to je — to je — Odgovori mi vender! —

*Emá* (vstane, otere si solze). Odgovor dobodeš. Evo! — (Da mu pismo in podobico, potem gre k zofi in spustivši se v jok zgrudi se nanjo).

*Henrik* (čita). Pisava moje žene? (Čita mrmraje pismo.) Niti besede ne razumejem. O kacam otroku je pa tu govorjenje? Majhen vojaček? A kako pride ta v pismo moje žene? (Obrne fotografijo.) „Ljubemu svojemu očetu, hrabremu kapitanu Redkovskemu njegov Henriček.“ Ona — dete — kapitan — (Zavzeto pogleda še vedno jokajočo Emo, a potem se zgrudi kakor od strele zadet na stol.) Preveč! Na kaj tacega nisem bil pripravljen!

*Emá* (premeri ga z jednim pogledom). Uničen je!

*Henrik* (stežkoma se upokojivši). Moja bojazen pred njim imela je tedaj tehten vzrok. O moj bog! — (Ves premamljen pokrije si obraz z rokama.)

*Emá* (ga zopet pogleda). Skoraj da se mi smili, a jaz mu vender ne morem priti nasproti — vsaj sem jaz goljufana.



*Henrik* (vstane). Življenja mojega sreča je uničena, kaj tacega se ne da več poravnati. S čim sem to zaslužil? (Hodi temno prédse zroč sem ter tja.)

*Emá* (nepotrpežljivo). Dolgo se še obotavlja, da bi me prosil odpuščjenja!

*Henrik* (odločno). Zgoditi se mora! (Pristopi k Emi.) Gospa!

*Emá*. Gospod!

*Henrik* (s privzdignenim glasom). Gospa!

*Emá*. Ali mi nimate sicer ničesa povedati?

*Henrik* (z vedno krepkejšim glasom). Gospa, to je preveč!

*Emá* (razburjena vstane). Menite li res? Da — mera je prepolna! Hvala Vam, da ste me na to opomnili! Po tem, kar se je dogodilo, lahko sprevidite, da ne smem ostati dalje v Vaši hiši.

*Henrik*. Hvala Vam, ker ste me oprostili, da ni meni treba Vam tega reči.

*Emá*. Nečem biti dalje Vašej sreči na poti.

*Henrik*. Mojej sreči? S to je pri konci. Oj gospa, zakaj ste mi to storila!

*Emá*. Vi ste jako brezobzirni, gospod. Naj bi li bila skrivnost prikrivala ter Vas mučnega današnjega prizora oprostila? A kar tako nagloma se človek vender ne more premagati. — Nikar ne zahtevajte od mene, kar je človeku nemogoče. Mej

nama se mora razjasniti, in žal mi je le, da se ni vže prej zgodilo.

*Henrik.* To mora meni biti žal.

*Ema.* Vi me še žalite gospod — mene, ki sem Vam žrtvovala vso svojo prihodnost? Nesramno je to, gospod, sedaj sva še le prav popolnoma ločena.

*Henrik.* Bila sva to, predno sva vedela.

## Osmi prizor.

Prejšnja. Marijana (vedoč za roko malega, komaj štiri leta starega, po vojaško opravljenega dečka vstopi skozi srednji vhod).

*Marijana.* Tukaj je dete!

*Ema* in *Henrik* (planeta proti Marijani, vedeta jo v ospredje, ogledujeta dečka, spustita potem Marijano ter vsklikneta:)

*Ema.* } Popolnoma oče!

*Henrik.* } Popolnoma mati!

*Marijana* (poljublja in objema dečka). Ali je to ljubeznjivo, prisrčno dete! Nič se ne boj, mali moj, jaz sem pri Tebi, in tu si v dobrih rokah.

*Ema* (v stran). Ne morem ga videti tega otroka. (Na glas.) Proč, proč!

*Henrik* (v stran). Kri mi sili v glavo. (Na glas.) Ven z njim!

*Marijana*. Ah, kaj še, ta „proč!“ in „ven!“ — to se kratko malo nikdar ne zgodi. Če človek vidi tako zalo dete, smeje se mu kar srce v prsih samega veselja, a ne kriči kakor blazen: proč in ven! —

*Em*a. ) Gospod, odpravite mi dete ven!

*Henrik*.) Gospa, velite jej, naj gre ven!

*Marijana*. Kaj tacega si ne dam ukazovati. Mali dečko pridobil me je tako rekoč z naskokom in rada ga imam sedaj prav iz srca. Kako sta vidva pač brezsrčna! Vsaj pogledala bi vender dečka.

*Em*a. Jaz ne morem. (Zakrije si oči ter se vsede na zofo).

*Henrik* (pogleda malega dečka). Kaj ljubeznjivo dete je res! —

*Marijana*. To je prva pametna beseda, ki sem jo čula iz Vaših ust. Bodita vender pametna oba. Dete je enkrat tukaj. Kako naj se pač ubogi črviček, ki je tako zal in ljub, opraviči, da je prišel le sem? Kaj se če, tukaj je, in kar se je zgodilo, se ne da predrugačiti. (Henriku.) Dajte vender gospéj dobro besedo.

*Henrik*. Jaz?

*Marijana* (vleče Henrika k zofi). Vsedite se sem le in ne držite se tako divje. Stvar je prišla



na dan, in to je dobro, kajti skrita bi vender le ne bila ostala. Drug drugemu mora kaj spregledati. (Potisne ga na zofo.) Tako, zdaj pa vzemita malega tukaj le v sredo. (Posadi dečka v sredo médnja ter opazuje to skupino.) Moj bog! Tacega veselja bi se nikdar ne bila nadejala. Prav solze stopijo človeku v oči. Tako, sem vesela, da moram samega veselja takoj opice pretpsti! — (Odide pri srednjih vratih.)

## Deveti prizor.

Ema. Henrik. Deček.

*Henrik* (pogleduje Emo in dečka, potem vstane ter pravi poluglasno). Vender le ni mogoče!

*Ema* (igra se s kodrastimi dečkovimi lasci, ga objame in poljubi, potem vstane ter pristopi k Henriku oziraje se na dečka). Ti ljubo, ljubo dete! — Preveč sem še vznemirjena, da bi se mogla za kaj odločiti. Skušati hočem, da se pomirim, morda mi bo mogoče pozabiti! — (Poljubi dečka še enkrat ter odide na desno.)

*Henrik*. Jaz pa ne morem pozabiti. Meni ne preostaja družega, nego da poravnám račun z gospodom kapitanom in potem: z bogom za vselej družinskega življenja sreča. —

## Deseti prizor.

Henrik. Deček. Redkovski (vstopi pri srednjih vratih).

*Henrik.* On sam!

*Redkovski* (ugleda dečka). Vsaj je tu! (Plane k dečku, ga objame in poljublja.) Ti ljubo, sladko dete! Kako lepo si vzrasel.

*Deček.* Moj ljubi atej!

*Redkovski.* Imaš li še rad ateja? — Kako so Te pa napravili? De-te vender, vsaj si vže vojak! Le rasti dečko, rasti, potem pojdeva vštric skozi življenje.

*Henrik* (gledal je ves ta prizor). To ga kar nič ne spravlja v zadrego. (Redkovskemu.) To je Tvoj sin?

*Redkovski* (vstane). Da, je! Tako, sedaj spolnile so se mojemu srcu želje. A kako si pa zvedel —

*Henrik* (resno). Vem vse. Ravno o tem se hočem s Teboj natančno razgovoriti.

*Redkovski.* In s tako resnobnim glasom? A kako je pa prišlo dete le sem? Toda čemu obširna pojasnovanja. Tukaj je, in srečen sem za-tegadelj! Dragi moj prijatelj. Jutri odpotujem. Deček je tu v dobrem varstvu. a očetovska moja skrbljivost mi daje vender še poguma, da Te posebej zaprosim: „Bodi mu oče!“

*Henrik* (razsrjen). Gospod!

*Redkovski*. Rad mi izpolniš to prošnjo, kaj ne? Gotovo, čemu bi pač dete sicer bil dal pripe-  
ljati —

*Henrik*. Ne jaz — Ema storila je to!

*Redkovski*. To nebeško bitje!

*Henrik*. Gospod brzdajte se v svojih brez-  
obzirno predrznih izrazih. Vidite pač, da vem  
vse, in prisojate mi več nego morem prenašati.

*Redkovski* (začudeno). Ne razumejem Te.

*Henrik*. Pustiva vsa nepotrebna razjasnovanja  
— primiva koj za orožje. Vi ali jaz, jeden izmej  
naju je preveč na svetu.

*Redkovski* (zase). Grom in strela! Ali je mož  
zblaznel? (Glasno.) Pri moji veri, jaz ne razumem  
niti besede.

*Henrik*. Tem bolje pa jaz Vas razumem,  
gospod. Mislili ste, da sem slep, da se Vašej  
spretnosti posreči vtihotapiti to dete v mojo hišo,  
kjer bi bilo zanje seveda najbolje preskrbljeno.  
Naposled naj bi se jaz celo privadil ljubiti je,  
ali naj bi vsaj ničesa ne imel proti temu, ko bi  
prevzela Ema materstvo pri tem detetu. O go-  
spod, izvrsten strateg ste, toda oči so mi na ši-  
roko odprte, in jasno razvidim, da ste izdajica  
brez zvestobe, da Vaša kri mora teči. Pridite!



*Redkovski.* Ta ti je postal nenadoma krvoločem človek! Kake uganke so to?

*Henrik.* Gospod, ne dražite me s tem tajnjem do skrajnosti. Pridite!

## Enajsti prizor.

Prejšnji. Ema (z desne strani).

*Ema.* Moj bog! Kaj se tu vrši?

*Redkovski.* Jaz Vašega moža ne morem razumeti. Prosil sem ga, ker moram odpotovati, naj bi bil mojemu otroku oče. —

*Ema* (veselo vsklikne). Vaš otrok? — To je Vaš otrok? (Plane Redkovskemu v naročje.) Hvala Vam, prijatelj! —

*Redkovski.* Vi se mi zahvaljujete — za moje dete? Sedaj ste tudi Vi uganka zame.

*Henrik* (razsrjen). Sedaj mi je pa vender le s potrpljenjem pri kraji! Gospa, brzdayte razvneto svoje veselje, katero Vam je oživil tega gospoda pogum, ki v pričo mene smelo priznava to dete za svoje. Še sem Vaš soprog, nimate še pravice —

*Ema.* Ljubi mož, odpusti mi, hudo krivico sem Ti delala, mislila sem, da si nezvest, zame izgubljen — mislila sem namreč, da je deček ta Tvoj otrok.

*Henrik* (začuden). Moj otrok? In kje li naj je mati tega dečka?

*Redkovski*. Mrtva! —

*Henrik*. Mrtva? To je seveda kaj družega! — Tedaj mi bode naposled še za odpuščenje prositi! Ema, Redkovski, zdi se mi, da sem bil velik norec! (Objame Emo.)

## Dvanajsti prizor.

Prejšnji. Marijana.

*Marijana* (vstopi). No, kaj bode torej z dečkom?

*Ema* in *Henrik* (planeta k dečku, vzameta ga medse na zofo ter ga objemata in poljubujeta). Dete ostane pri nas! Ta ljubi, pristrčni deček.

*Marijana*. Hvala bogu!

*Redkovski*. S pomirjenim srcem pustim Vam tukaj svojega dečka. V dobrih rokah bode.

*Marijana* (potihoma Redkovskemu). Nikjer v boljših, na celem svetu ne! — Zvito ste jo pa speljali, gospod kapitan!

*Redkovski* (začuden). Zvito?

*Marijana* (potihoma). Da pač, prav zvito!  
Mene ni treba z nikakimi komedijami slepiti.  
(Glasno.) Hvala bogu, sedaj imamo vsaj otroka  
pri hiši! — (Redkovskemu.) Bodete videli, gospod  
kapitan — kmalu jih bode več!

(Skupina.)

(*Zagrinjalo pade.*)



